

- ได้ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพหนังสือเรียนอาชีวศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศลำดับที่ 8
- หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามพลัสการเรียนรู้ระดับรายวิชา
จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567

รหัสวิชา 21701-2023

การผลิตไม้ผล

Fruit Crops Productions



ผู้แต่ง มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์

91.-

ซีเอ็ด



- ◆ ได้ผ่านการตรวจประเมินคุณภาพหนังสือเรียนอาชีวศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ประกาศลำดับที่ 8
- ◆ หนังสือเล่มนี้เรียบเรียงตามพลัสการเรียนรู้อัตนรายวิชา
จุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567

รหัสวิชา 21701-2023

การผลิตไม้พล

Fruit Crops Productions

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2567 จำนวน 3,000 เล่ม



บริษัท ซีเอดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

ค้นหาหนังสือที่ต้องการ (รวม e-book และสินค้าที่น่าสนใจ) ได้เร็ว ทันใจ

★ บน PC และ Notebook ที่ www.se-ed.com

★ สำหรับ Smartphone และ Tablet ทุกยี่ห้อ ที่ <http://m.se-ed.com>

(ผ่าน browser เข้าอินเทอร์เน็ตแล้วทำ Bookmark บนจอ Home จะใช้งานได้เหมือน App ทุกประการ)
หรือติดตั้ง SE-ED Application ได้จาก Play Store บน Android หรือจาก App Store บน iOS

การผลิตไม้ผล (Fruit Crops Productions)

โดย มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์ © พ.ศ. 2567

ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใดๆ ในรูปแบบใดๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ นอกจากจะได้รับอนุญาต

4 1 0 - 0 4 4 - 2 3 2

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์.

การผลิตไม้ผล = Fruit crops productions.--กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2567.

232 หน้า.

1. ไม้ผล.

I. ชื่อเรื่อง.

634

Barcode (e-book) : 9786160853441

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย



บริษัท ซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทรศัพท์ 0-2826-8000

พิมพ์ที่ บริษัท วิพันธ์ (1991) จำกัด

เลขที่ 28, 30 หมู่ 1 ซอยเทียนทะเล 10 ถนนบางขุนเทียน-ชายทะเล แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ 10150 โทรศัพท์ 0-2451-3010

นายวิโรจน์ กาญจนพัฒนา ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. 2567

21701-2023

การผลิตไม้ผล Fruit Crops Productions

1-6-3

อ้างอิงมาตรฐาน

—

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

วางแผนการผลิตไม้ผลตามความต้องการของตลาด เตรียมพื้นที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และพันธุ์ไม้ผลปลูก ดูแลรักษาไม้ผล ตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) จัดการผลิตผลไม้ผลตามหลักการ กระบวนการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวตาม เพิ่มมูลค่าของไม้ผลตามหลักการและกระบวนการ จัดจำหน่ายและทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย มีความซื่อสัตย์ อดทน รับผิดชอบด้วยจิตสาธารณะ

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับไม้ผลและกระบวนการผลิตไม้ผล
2. สามารถวางแผน เตรียมการและดำเนินการผลิตไม้ผลอย่างมีระบบตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. มีเจตคติและกิริยาสำนึกที่ดีในการปฏิบัติงานการผลิตไม้ผล
4. ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิควิธีการผลิตไม้ผล

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไม้ผลตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
2. วางแผนการเตรียมพื้นที่ เครื่องมือ อุปกรณ์และพันธุ์ไม้ผลในการผลิตไม้ผลตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
3. ปลูก ดูแลรักษาไม้ผลตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
4. ปฏิบัติดูแลรักษาไม้ผลตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
5. จัดการผลิตผลไม้ผลตามหลักการและกระบวนการเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว
6. เพิ่มมูลค่าของไม้ผล จัดจำหน่ายและทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายตามหลักการและกระบวนการ
7. ประยุกต์ใช้ความรู้ในการผลิตไม้ผลตามหลักการและกระบวนการการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ ความสำคัญและการตลาดไม้ผล มาตรฐานการผลิตไม้ผลตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) การจำแนกประเภทของไม้ผล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผล การวางแผนการผลิต การขยายพันธุ์ การปลูกและการปฏิบัติดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเพิ่มมูลค่าของผลิตผล การจัดจำหน่ายและทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

(4)

โครงการสอน

ชื่อวิชา การผลิตไม้ผล (Fruit Crops Productions)

รหัสวิชา 21701-2023

ระดับชั้น ปวช. หน่วยกิต 3 จำนวนชั่วโมงสอน 7 ชั่วโมง : สัปดาห์

สัปดาห์ที่	ชั่วโมงที่	ชื่อหน่วย/หัวข้อเรื่อง	ชื่อใบงาน
1-3	1-21	บทเรียนที่ 1 ความสำคัญและการตลาดไม้ผล 1.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลตามหลักการ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) 1.2 ความสำคัญของไม้ผล 1.3 การตลาดไม้ผล	บทปฏิบัติการที่ 1 แบบฝึกหัด ทำยบทเรียนที่ 1
4-5	22-35	บทเรียนที่ 2 การจำแนกประเภทของไม้ผล 2.1 ความสำคัญของการจำแนกประเภทของไม้ผล 2.2 การจำแนกไม้ผลออกเป็นประเภทต่าง ๆ	บทปฏิบัติการที่ 2 แบบฝึกหัด ทำยบทเรียนที่ 2
6-8	36-56	บทเรียนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผล 3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับดิน 3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับน้ำ 3.3 ปัจจัยเกี่ยวกับธาตุอาหารพืชและปุ๋ย 3.4 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพอากาศ	บทปฏิบัติการที่ 3 แบบฝึกหัด ทำยบทเรียนที่ 3
9-11	57-77	บทเรียนที่ 4 การวางแผนการผลิตและการปลูกไม้ผลตาม ระเบียบปฏิบัติ GAP 4.1 ความหมายของมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) 4.2 การปลูกไม้ผลตามระบบ GAP 4.3 การวางแผนปลูกไม้ผล	บทปฏิบัติการที่ 4 แบบฝึกหัด ทำยบทเรียนที่ 4
12-14	78-98	บทเรียนที่ 5 การขยายพันธุ์ การปลูกและการดูแลรักษาไม้ผล 5.1 การขยายพันธุ์ไม้ผล 5.2 วิธีการขยายพันธุ์ไม้ผล 5.3 การปลูกไม้ผล 5.4 การปฏิบัติดูแลรักษาไม้ผล	บทปฏิบัติการที่ 5 แบบฝึกหัด ทำยบทเรียนที่ 5

(5)

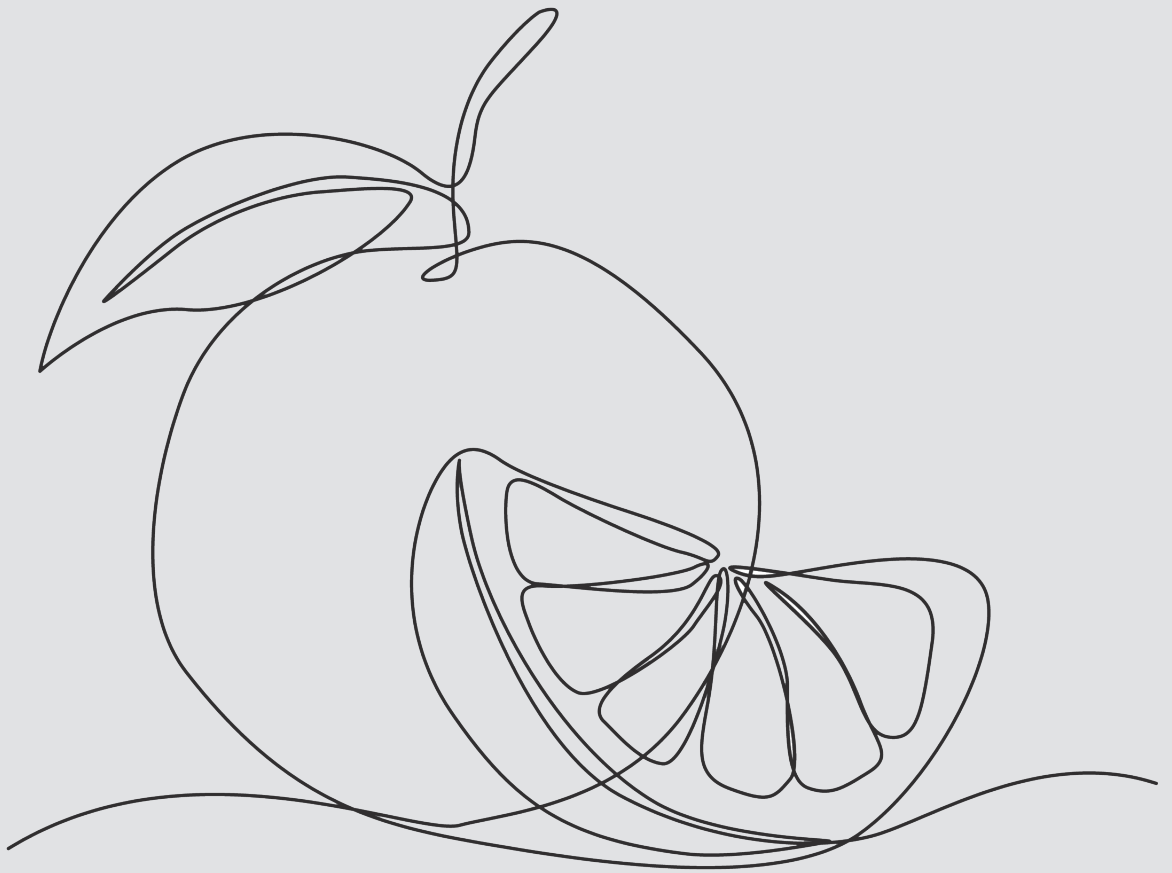
โครงการสอน

ชื่อวิชา การผลิตไม้ผล (Fruit Crops Productions)

รหัสวิชา 21701-2023

ระดับชั้น ปวช. หน่วยกิต 3 จำนวนชั่วโมงสอน 7 ชั่วโมง : สัปดาห์

สัปดาห์ที่	ชั่วโมงที่	ชื่อหน่วย/หัวข้อเรื่อง	ชื่อใบงาน
15-16	99-112	บทเรียนที่ 6 การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผล 6.1 การเก็บเกี่ยวไม้ผล 6.2 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว 6.3 การเพิ่มมูลค่าผลผลิต 6.4 การบรรจุหีบห่อ	บทปฏิบัติการที่ 6 แบบฝึกหัด ท้ายบทเรียนที่ 6
17	113-119	บทเรียนที่ 7 การจัดจำหน่ายและการทำบัญชี 7.1 การจัดจำหน่ายผลไม้ 7.2 การคัดคุณภาพผลผลิตเพื่อการส่งออก 7.3 การทำบัญชี	บทปฏิบัติการที่ 7 แบบฝึกหัด ท้ายบทเรียนที่ 7
18	120-126	สอบปลายภาค	



คำนำ

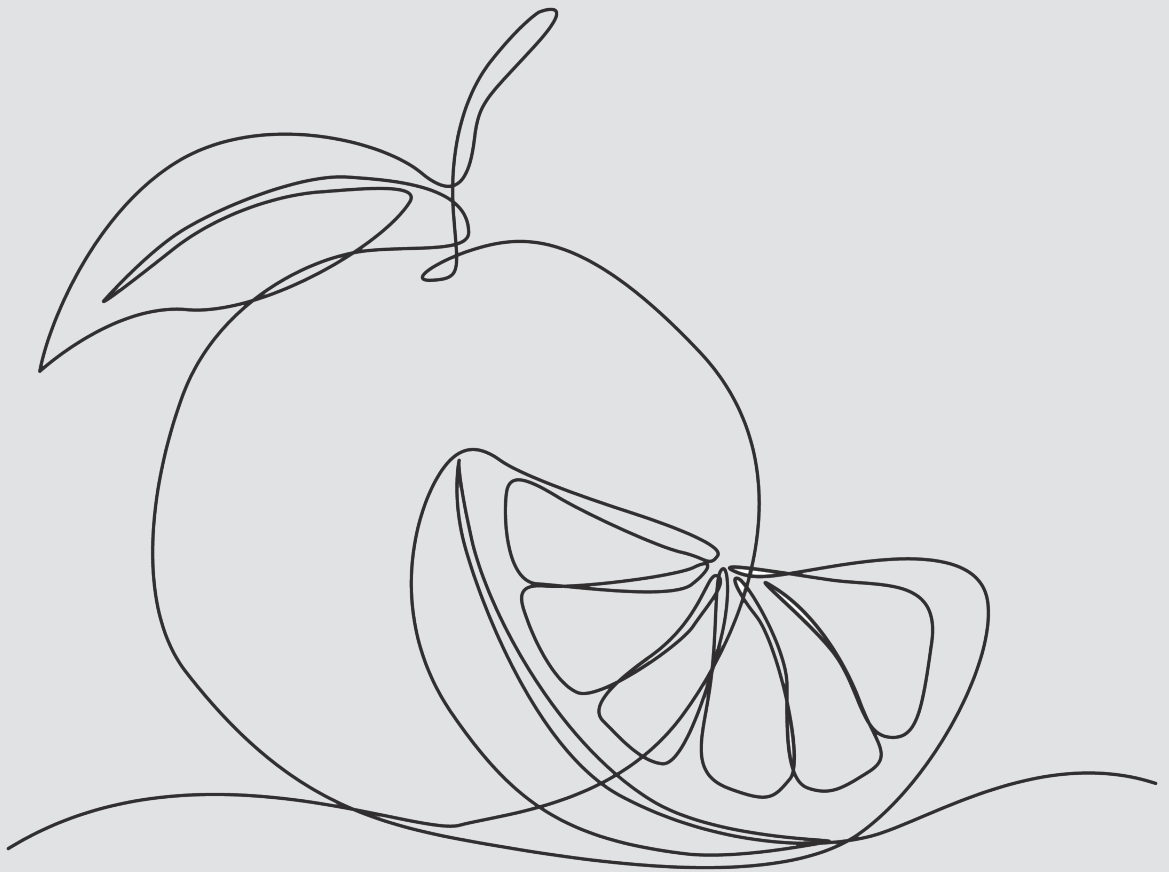
วิชา การผลิตไม้ผล (Fruit Crops Productions) เป็นวิชาที่อยู่ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาเกษตรกรรมและประมง สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเนื้อหารายละเอียดจะเป็นความรู้เกี่ยวกับการผลิตไม้ผลโดยยึดหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) เป็นสำคัญ

หนังสือ การผลิตไม้ผล เล่มนี้ มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2567 ประเภทวิชาเกษตรกรรมและประมง โดยจัดทำไว้ 7 บทเรียน ได้แก่ บทเรียนที่ 1 ความสำคัญและการตลาดไม้ผล บทเรียนที่ 2 การจำแนกประเภทของไม้ผล บทเรียนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผล บทเรียนที่ 4 การวางแผนการผลิตและการปลูกไม้ผลตามระเบียบปฏิบัติ GAP บทเรียนที่ 5 การขยายพันธุ์ การปลูกและการดูแลรักษาไม้ผล บทเรียนที่ 6 การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว และการเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผล และ บทเรียนที่ 7 การจัดจำหน่าย การทำบัญชี

ขอขอบพระคุณครู-อาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ อบรมสั่งสอน และเจ้าของตำรา บทความ งานวิจัย ที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเขียนหนังสือเล่มนี้เป็นอย่างยิ่ง

มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์

(8)

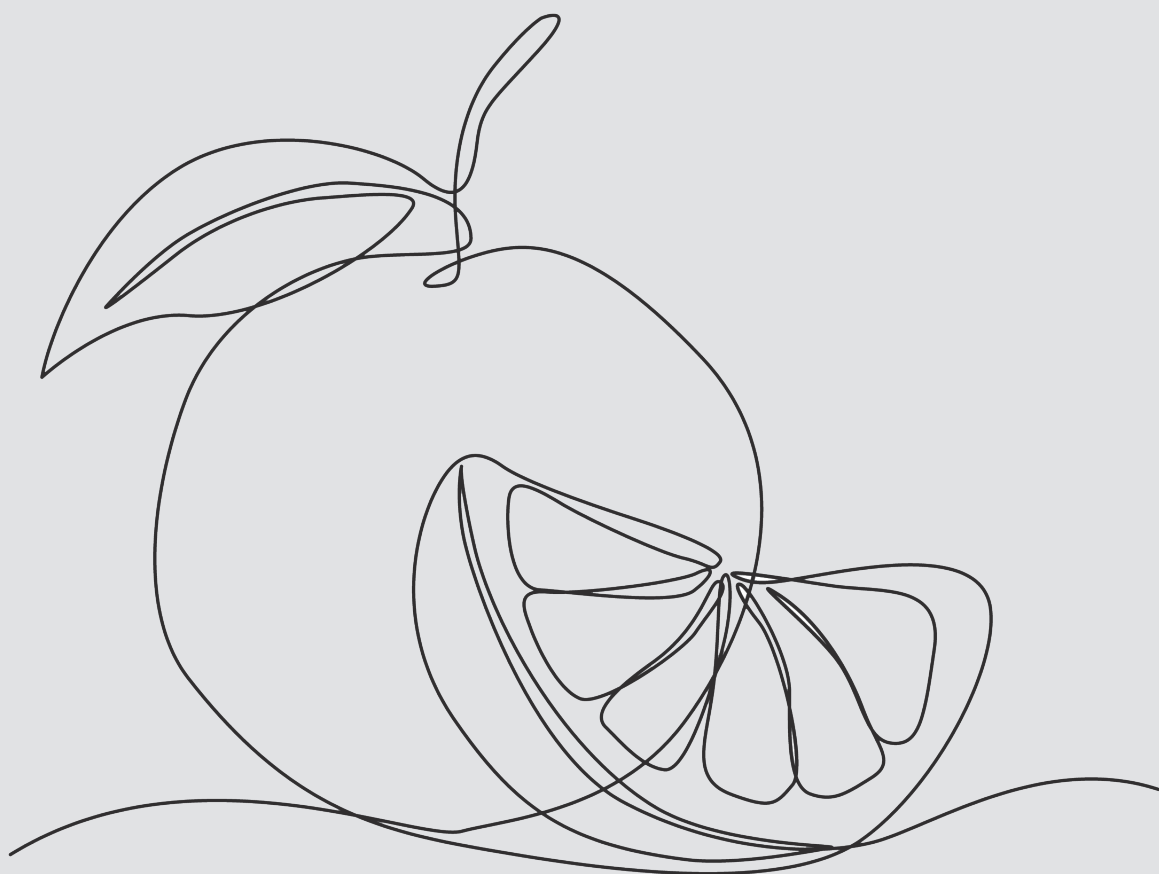


สารบัญ

บทเรียนที่ 1 ความสำคัญและการตลาดไม้ผล	1
1.1 ความสำคัญของไม้ผล.....	3
1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลตามหลักการปฏิบัติ ทางการเกษตรที่ดี (GAP)	11
1.3. การตลาดของไม้ผล.....	11
1.4 สรุปท้ายบท	18
บทปฏิบัติการที่ 1	19
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 1.....	21
แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 1	22
บทเรียนที่ 2 การจำแนกประเภทของไม้ผล	23
2.1. ความสำคัญของการจำแนกประเภทของไม้ผล (Classification of fruit crops)	24
2.2 การจำแนกไม้ผลออกเป็นประเภทต่าง ๆ.....	24
2.3 สรุปท้ายบท	42
บทปฏิบัติการที่ 2	43
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 2.....	45
แบบฝึกหัดท้ายบทบทเรียนที่ 2.....	46

บทเรียนที่ 3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผล.....	47
3.1 ปัจจัยเกี่ยวกับดิน.....	49
3.2 ปัจจัยเกี่ยวกับน้ำ.....	54
3.3 ปัจจัยเกี่ยวกับธาตุอาหารพืชและปุ๋ย.....	58
3.4 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพอากาศ.....	66
3.5 สรุปท้ายบท	69
บทปฏิบัติการที่ 3.....	70
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 3.....	72
แบบฝึกหัดท้ายบทบทเรียนที่ 3.....	73
 บทเรียนที่ 4 การวางแผนการผลิต และการปลูกไม้ผล	
ตามระเบียบปฏิบัติ GAP.....	75
4.1 ความหมายของมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP).....	77
4.2 การปลูกไม้ผลตามระบบ GAP	78
4.3 การวางแผนปลูกไม้ผล	86
4.4 สรุปท้ายบท	95
บทปฏิบัติการที่ 4.....	96
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 4.....	99
แบบฝึกหัดท้ายบทบทเรียนที่ 4.....	100
 บทเรียนที่ 5 การขยายพันธุ์ การปลูกและการดูแลรักษาไม้ผล	101
5.1 การขยายพันธุ์ไม้ผล	103
5.2 วิธีการขยายพันธุ์ไม้ผล	106
5.3 การปลูกไม้ผล	113
5.4 การปฏิบัติดูแลรักษาไม้ผล	116
5.5 สรุปท้ายบท	146
บทปฏิบัติการที่ 5.....	147
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 5.....	150
แบบฝึกหัดท้ายบทบทเรียนที่ 5.....	151

บทเรียนที่ 6 การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว	
และการเพิ่มมูลค่าผลผลิตไม้ผล	153
6.1 การเก็บเกี่ยวไม้ผล	155
6.2 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว.....	166
6.3 การเพิ่มมูลค่าผลผลิต.....	170
6.4 การบรรจุหีบห่อ.....	181
6.5 สรุปท้ายบท	182
บทปฏิบัติการที่ 6	183
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 6.....	185
แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 6.....	186
บทเรียนที่ 7 การจัดจำหน่าย การทำบัญชี	187
7.1 การจัดจำหน่ายผลไม้	189
7.2 การคัดคุณภาพผลผลิตเพื่อการส่งออก.....	207
7.3 การทำบัญชี.....	209
7.4 สรุปท้ายบท	213
บทปฏิบัติการที่ 7	214
แบบประเมินบทปฏิบัติการที่ 7.....	216
แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ 7.....	217
บรรณานุกรม	219



ความสำคัญและการตลาดไม้ผล

1

สาระสำคัญ

ไม้ผล หมายถึง ไม้ยืนต้นที่มีอายุหลายปีจึงจะให้ผลผลิต การทำสวนผลไม้ เกษตรกรจะต้องศึกษาหาความรู้ฝึกปฏิบัติทำงานเกิดความชำนาญ มีความขยันที่จะดูแลรักษาอยู่ตลอดเวลา ประการสำคัญ การทำสวนผลไม้ต้องมีเงินทุนและอาศัยระยะเวลาอันพอสมควรจึงจะได้รับผลผลิตออกจำหน่าย ไม้ผลมีทั้งชนิดไม้ยืนต้นและไม้ล้มลุก มีขนาดลำต้นตั้งแต่ขนาดเล็กไปจนถึงขนาดใหญ่ การทำสวนผลไม้ให้เป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ เกษตรกรจะต้องปลูกและดูแลรักษา ตลอดจนการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติโดยปราศจากสารพิษปนเปื้อนทุกขั้นตอนการผลิต ไม้ผลมีความสำคัญต่อมนุษย์ 3 ด้าน คือ ด้านคุณค่าทางอาหาร ด้านยารักษาโรค และด้านเศรษฐกิจ การตลาดไม้ผล มี 4 ลักษณะ คือ ระบบการตลาดที่เกษตรกรเป็นผู้ขายสู่ผู้บริโภคโดยตรง ระบบที่เกษตรกรจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง ระบบที่เกษตรกรรวมกลุ่ม หรือตั้งเป็นสหกรณ์ และระบบที่เกษตรกรทำสัญญาล่วงหน้ากัน

จุดประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไม้ผล

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. อธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ได้
2. อธิบายความสำคัญของไม้ผลได้
3. อธิบายเกี่ยวกับการตลาดของไม้ผลได้

เนื้อหาสาระ

1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)
2. ความสำคัญของไม้ผล
3. การตลาดไม้ผล
4. สรุปท้ายบท

ไม้ผล คือ พืชที่ออกลูกออกผลให้เรารับประทาน เรียกว่า ลูกไม้ หรือ ผลไม้ ประเทศไทยมีไม้ผลมากมายหลายชนิดที่ออกผลให้เราได้รับประทานได้ตลอดปี ชนิดของไม้ผล เช่น กล้วย ชนิดต่าง ๆ เงาะ ลำไย ทูเรียน ลิ้นจี่ มะม่วง มะพร้าว ละมุด ลิ้มโอ ทับทิม ส้มชนิดต่าง ๆ ขนุน จำปาตะ เป็นต้น ไม้ผลส่วนใหญ่จะเป็นพืชยืนต้น การดูแลรักษาจะต้องพิถีพิถัน อาจปลูกเพียงจำนวนน้อยต้นก็สามารถทำรายได้ให้กับเกษตรกรได้เป็นกอบเป็นกำ เช่น ทูเรียน ลองกอง มังคุด เป็นต้น



1.1 ความสำคัญของไม้ผล

ไม้ผลมีความสำคัญต่อมนุษย์ 3 ประการ ได้แก่

1.1.1 เป็นแหล่งอาหาร มีไม้ผลหลายชนิดที่มนุษย์นำมาเป็นใช้เป็นอาหารในชีวิตประจำวันซึ่งแต่ละชนิดมีสารอาหารที่เป็นประโยชน์ ธาตุอาหาร วิตามิน ที่ร่างกายของมนุษย์ต้องการนำมาใช้ในการเจริญเติบโต บำรุง ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ ยกตัวอย่างเช่น

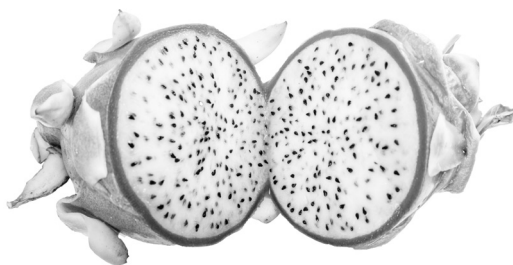
1.1.1.1 มะปราง เป็นผลไม้ที่มีธาตุแคลเซียมและฟอสฟอรัส ช่วยบำรุงกระดูกและฟัน เป็นต้น



รูปที่ 1.1 มะปราง

4 การผลิตไม้ผล

1.1.1.2 แก้วมังกร เป็นผลไม้ที่มีไฟเบอร์ (เส้นใยอาหาร) สูงมาก ช่วยบำรุงการทำงานของระบบขับถ่าย เป็นต้น



รูปที่ 1.2 แก้วมังกร

1.1.1.3 มังคุด เป็นผลไม้ที่มีวิตามินซี จึงช่วยบรรเทาอาการหวัด ทำให้อาการของไข้หวัดหายเร็วขึ้น เป็นต้น



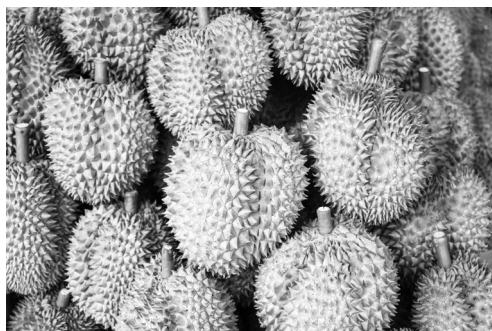
รูปที่ 1.3 มังคุด

1.1.1.4 ฝรั่ง เป็นผลไม้ที่ช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกาย ช่วยควบคุมน้ำหนัก ช่วยชะลอวัย



รูปที่ 1.4 ฝรั่ง

1.1.1.5 ทูเรียน เป็นผลไม้ที่ช่วยกระตุ้นการขับถ่าย บำรุงสายตา บำรุงสมอง ด้านเชื้อแบคทีเรีย



รูปที่ 1.5 ทูเรียน

1.1.1.6 ส้มเขียวหวาน มีประโยชน์ต่อร่างกายหลายอย่าง เช่น แก้อาการท้องผูก ปรับสมดุลระดับน้ำตาลในเลือด ช่วยลดความดันโลหิต เป็นต้น



รูปที่ 1.6 ส้มเขียวหวาน

1.1.1.7 ขนุน ช่วยบำรุงผิวพรรณและบำรุงสายตา บำรุงประสาท ป้องกันโลหิตจาง บำรุงกระดูก



รูปที่ 1.7 ขนุน

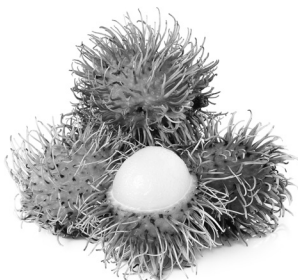
1.1.2 เป็นแหล่งยารักษาโรค ต้องยอมรับว่ามีผลไม้หลายชนิดที่สามารถนำมารับประทานเพื่อรักษาโรคได้ควบคู่ไปกับยาแผนปัจจุบัน พืชเกือบทุกชนิดมีสารออกฤทธิ์ที่มีผลต่อร่างกายมนุษย์ บางครั้งเราเรียกว่าพืชสมุนไพร และในผลไม้ก็มีสารออกฤทธิ์ทางยา ยกตัวอย่างเช่น

1.1.2.1 น้อยหน่า มีสรรพคุณช่วยบำรุงเลือด รักษาอาการโลหิตจาง ช่วยรักษาโรคไซซ้อและโรคข้ออักเสบ ช่วยเสริมสร้างกระดูกและฟันให้แข็งแรง เป็นต้น



รูปที่ 1.8 น้อยหน่า

1.1.2.2 เงาะ มีสรรพคุณทางยา ช่วยรักษาอาการอักเสบในช่องปาก ช่วยรักษาโรคบิด ท้องร่วง ช่วยฆ่าเชื้อแบคทีเรีย เป็นต้น



รูปที่ 1.9 เงาะ

1.1.2.3 มะม่วง มีสรรพคุณทางยา ช่วยบำรุงสายตา ลดความเสี่ยงของเซลล์ลูกตา ช่วยลดความดันโลหิต ช่วยชะลอความแก่ รักษาผิวพรรณให้มีสุขภาพดี เป็นต้น



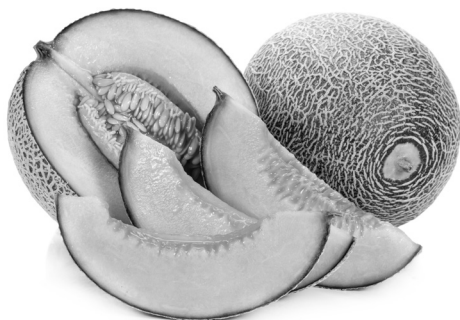
รูปที่ 1.10 มะม่วง

1.1.2.4 ชมพู่ มีสรรพคุณทางยา ช่วยยับยั้งการเกิดโรคมะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งปอด มะเร็งกระเพาะอาหาร ช่วยในการขับถ่าย ช่วยลดคอเลสเตอรอล เป็นต้น



รูปที่ 1.11 ชมพู่

1.1.2.5 แคนตาลูป มีสรรพคุณทางยา เป็นยาบำรุงธาตุ ช่วยรักษาโรคความดันโลหิต ช่วยลดไข้ เพราะแคนตาลูปเป็นยารสเย็น ช่วยดับร้อน แก้กระหาย เป็นยาขับปัสสาวะ เป็นต้น



รูปที่ 1.12 แคนตาลูป

1.1.2.6 ลิ้นจี่ มีสรรพคุณทางยา ช่วยป้องกันโรคเหน็บชา ป้องกันไขมันอุดตันในหลอดเลือด เสริมสร้างกระดูกให้แข็งแรง เป็นต้น



รูปที่ 1.13 ลิ้นจี่

1.1.3 ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ ไม้ผล เป็นพืชที่เกษตรกรนิยมปลูกเป็นอาชีพหลัก จำหน่ายทั้งภายในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ ซึ่งสถานการณ์การส่งออกสินค้าเกษตร ด้านไม้ผลของไทยกำลังเป็นไปด้วยดี ตลาดต่างประเทศทั่วโลกมีความต้องการสินค้าพืชไทย ซึ่งประเทศไทยมีแหล่งปลูกไม้ผลที่สำคัญ ดังนี้

1.1.3.1 ภาคตะวันออก มีดังนี้

1) การผลิตทุเรียน รวม 3 จังหวัดภาคตะวันออก ปี 2566 เนื้อที่ยืนต้น 632,654 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 11.87 เนื้อที่ให้ผล 390,177 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 6.00 ผลผลิตรวม 782,942 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 2.83 ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล 2,007 กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 8.31 ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง

2) การผลิตเงาะ รวม 3 จังหวัดภาคตะวันออก ปี 2566 เนื้อที่ยืนต้น 82,777 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 21.03 เนื้อที่ให้ผล 78,699 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 21.49 ผลผลิตรวม จำนวน 141,115 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 34.80 ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล 1,793 กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 16.95 ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง

3) การผลิตมังคุด รวม 3 จังหวัดภาคตะวันออก ปี 2566 เนื้อที่ยืนต้น 178,518 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 5.32 เนื้อที่ให้ผล 174,217 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 5.49 ผลผลิตรวม จำนวน 122,020 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 45.00 ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล 700 กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 41.81 ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง

4) การผลิตลองกอง รวม 3 จังหวัดภาคตะวันออก ปี 2566 เนื้อที่ยืนต้น 13,593 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 57.25 เนื้อที่ให้ผล 13,533 ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 57.36 ผลผลิตรวม จำนวน 7,251 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 61.69 ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล 536 กิโลกรัม/ไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 10.07 ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 ประกอบด้วย จังหวัดจันทบุรี ตราด ระยอง

(ที่มาข้อมูล : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร ณ วันที่ 18 กรกฎาคม 2567)

1.1.3.2 ภาคใต้ มีดังนี้

การผลิตไม้ผลภาคใต้ ปี 2566 ในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ระนอง ภูเก็ต ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส มีจำนวนผลผลิตเพิ่ม 84% และ 9.3 แสนตัน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี (สศท.8) มีแผนการปรับระบบโลจิสติกส์ เร่งบริหารจัดการกระจายอย่างรวดเร็ว ทั้งออนไลน์ออฟไลน์

1) ไม้ผลภาคใต้ 4 ชนิด ได้แก่ ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ปี 2566 มีผลผลิตรวม 931,590 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่มีจำนวน 505,642 ตัน (เพิ่มขึ้น 425,948 ตัน หรือคิดเป็น ร้อยละ 84) ด้านปริมาณผลผลิตของไม้ผลทั้ง 4 ชนิด คาดว่า ทุเรียนมีจำนวน 716,902 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 60 มังคุด มีจำนวน 127,551 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 357 เงาะ มีจำนวน 51,382 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 91 และลองกอง มีจำนวน 35,755 ตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,636 ซึ่งภาพรวมผลผลิตของไม้ผลทั้ง 4 ชนิด เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย สภาพดินสมบูรณ์ ทำให้การออกดอกดีกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ผลผลิตในฤดูของไม้ผลทั้ง 4 ชนิด ออกสู่ตลาดช่วงเดือนมิถุนายน และจะออกต่อเนื่องจนถึงเดือนตุลาคม 2566 โดยผลผลิตจะออกมากที่สุดช่วงเดือนกรกฎาคม 2566

สำหรับเนื้อที่ยืนต้นของไม้ผลทั้ง 4 ชนิด มีจำนวน 1,139,056 ไร่ ภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่มีจำนวน 1,113,454 ไร่ (เพิ่มขึ้น 25,602 ไร่ หรือร้อยละ 2) โดยทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น โดยมีการปลูกทุเรียนทดแทนกาแฟ ยางพารา และปลูกเพิ่มในพื้นที่ว่าง ขณะที่ลองกอง ลดลงร้อยละ 11 เงาะ ลดลงร้อยละ 7 และมังคุด ลดลงร้อยละ 2 ด้านเนื้อที่ให้ผล มีจำนวน 948,949 ไร่ ภาพรวมเพิ่มขึ้นจากปี 2565 ที่มีจำนวน 930,354 ไร่ (เพิ่มขึ้น 18,595 ไร่ หรือร้อยละ 2) โดยทุเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7 ขณะที่ลองกอง ลดลงร้อยละ 11 เงาะ ลดลงร้อยละ 7 และ มังคุด ลดลงร้อยละ 1 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นเงาะ มังคุด และลองกอง เพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนซึ่งให้ผลตอบแทนดีกว่า

(ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี สศท.)



1.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปลูกไม้ผลตามหลักการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP)

1.2.1 ความสำคัญของการปลูกไม้ผลในระบบ GAP (Good Agricultural Practice)

ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญ ซึ่งจะต้องมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ปราศจากสารเคมีตกค้าง ไม่มีศัตรูพืชและจุลินทรีย์ปนเปื้อน ดังนั้นเกษตรกรจะต้องปฏิบัติตามการปลูกตามมาตรฐานคุณภาพระดับสากลซึ่งมีข้อกำหนดที่สำคัญในมาตรฐานคุณภาพของผลไม้ที่เกษตรกรควรรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ เช่น เกี่ยวกับโรคและแมลงที่ประเทศผู้นำเข้าไม่ยอมรับ ตาหนักของผลผลิต อายุการเก็บเกี่ยวซึ่งความรู้และความเข้าใจเรื่องมาตรฐานคุณภาพ (GAP) จะช่วยให้เกษตรกรพัฒนาผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยว โดยเฉพาะการคัดเลือกผลผลิตให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด จะช่วยให้เกษตรกรสามารถขายผลผลิตได้มากขึ้น



1.3 การตลาดของไม้ผล

ในปัจจุบันมีการตลาดไม้ผล 2 ลักษณะ คือ การจำหน่ายผลไม้และการจำหน่ายต้นพันธุ์ไม้ผล

1.3.1 การจำหน่ายผลไม้ มีทั้งตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ

1.3.1.1 ตลาดผลไม้ภายในประเทศไทยมีระบบ มีดังนี้

- 1) เกษตรกรเป็นผู้ขายตรงสู่ผู้บริโภค
- 2) เกษตรกรเป็นผู้นำผลไม้ไปขายเองที่ตลาดท้องถิ่น
- 3) เกษตรกรจำหน่ายผลไม้ที่หน้าสวน
- 4) เกษตรกรเป็นเกษตรกรรายย่อย

5) เกษตรกรจำหน่ายผ่านพ่อค้าคนกลาง

6) เกษตรกรขายเหมาสวน

7) เกษตรกรเก็บเกี่ยวเอง แล้วบรรจุหีบห่อเพื่อจำหน่ายให้แก่พ่อค้าคนกลางที่มาซื้อผลไม้ที่สวน

8) เกษตรกรนำผลิตผลไปจำหน่ายให้พ่อค้าคนกลางที่ตลาด

9) รูปแบบสหกรณ์

10) เกษตรกรทำสัญญาล่วงหน้ากัน

- พ่อค้าหรือผู้ซื้อจะรับรองราคาสำหรับปริมาณและคุณภาพสินค้าที่ผลิตขึ้นมา

1.3.1.2 ระดับตลาดไม้ผลจากสวนถึงผู้บริโภค แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

1) ตลาดระดับสวน จะจำหน่ายผลไม้ที่ผลิตโดยเกษตรกร

2) ตลาดระดับขนส่ง

3) ระดับตลาดท้องถิ่น

4) ระดับตลาดในกรุงเทพฯ

ปัจจุบันการรับซื้อผลไม้ไทย กำลังถูกแทรกแซงจากกลุ่มทุนต่างประเทศในการเข้ามาเหมาซื้อผลไม้ถึงพื้นที่ที่เกษตรกรทำสวนอยู่ ทำให้ราคาผลไม้ในประเทศ เช่น ทุเรียน มังคุด มะม่วง มีราคาสูงขึ้น ซึ่งเป็นการครอบงำการค้าผลไม้ไทยและผูกขาด ทำให้มีผลกระทบต่อพ่อค้าแม่ค้าของไทย พ่อค้าและนายทุนชาวจีนได้เข้ามาเปลี่ยนแปลงการรับซื้อผลไม้ไทย มีพ่อค้าชาวจีนเข้ามาตั้งโรงคัดบรรจุผลไม้ หรือเรียกกันว่า “ล้ง” หรือ “ล้งจีน” มากขึ้น และมีการว่าจ้างให้ชาวบ้านในพื้นที่นั้นเป็นตัวแทนรับซื้อ โดยตั้ง “แผงรับซื้อผลไม้” เป็นจุดชั่วคราวแล้วรวบรวมส่งให้ล้งอีกที มีการขยายฐานไปยึดครองการค้าผลไม้ในหลายจังหวัดในภูมิภาคต่าง ๆ ของไทย เช่น ทางภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ชุมพร สุราษฎร์ธานี ทางภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี ระยอง เป็นต้น



รูปที่ 1.14 “ล้ง” หรือ “ล้งจีน” โรงคัดบรรจุผลไม้ ที่นายทุนชาวจีนมาสร้างไว้ตามพื้นที่ต่าง ๆ



ก



ข

รูปที่ 1.15 ก และ ข ชาวบ้านในพื้นที่นั้น ๆ เป็นตัวแทนรับซื้อมังคุด โดยตั้ง “จุดรับซื้อ” เป็นจุด ๆ ทั่วหมู่บ้าน แล้วรวบรวมส่ง “ล้ง” ต่าง ๆ อีกที

1.3.1.3 ตลาดผลไม้ต่างประเทศของไทย

ผลไม้ไทยในปัจจุบัน มีบทบาททางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยได้ปีละหลายล้านบาท ชาวสวนผลไม้ไทยมีศักยภาพในการผลิตผลไม้ที่มีคุณภาพและเพียงพอ ตามฤดูกาลของผลไม้แต่ละชนิดสลับกันไป ผลไม้บางชนิดก็มีการใช้เทคนิคทำให้ออกผลนอกฤดูกาล บางชนิดก็ให้ผลผลิตตลอดปี การปลักดันให้ผลไม้ไทยออกสู่ตลาดต่างประเทศนั้นได้มีการร่วมมือกันระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร สถานีทดลองพืชสวน โครงการหลวง เป็นต้น ซึ่งได้พยายามปรับปรุงพันธุ์และพัฒนาคุณภาพของผลผลิตให้ได้มาตรฐานของตลาดส่งออกมากยิ่งขึ้น

ประเทศจีนนับว่าเป็นประเทศที่มีการสั่งซื้อผลไม้จากประเทศไทยมากในปัจจุบัน ในเดือนธันวาคม 2566 จีนนำเข้าผลไม้จากไทยทั้งหมด 136,594 ตัน มูลค่า 246,272,934 ดอลลาร์สหรัฐฯ เปรียบเทียบกับ เดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ปริมาณ 171,921 ตัน) โดยมีปริมาณลดลงร้อยละ 21 และมูลค่าลดลง ร้อยละ 39 และนำเข้าทุเรียนสดจากไทยทั้งหมด 13,477 ตัน มูลค่า 76,395,307 ดอลลาร์สหรัฐฯ เปรียบเทียบกับเดือนพฤศจิกายน (ปริมาณการนำเข้าเดือนพฤศจิกายน 11,264 ตัน มูลค่า 62,492,848 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ปริมาณ 49,458 ตัน) ปริมาณลดลงร้อยละ 73

ในเดือนธันวาคม 2566 จีนนำเข้ามะพร้าวอ่อนจากไทยทั้งหมด 35,748 ตัน มูลค่า 24,419,013 ดอลลาร์สหรัฐฯ เปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ปริมาณการนำเข้า 44,571 ตัน มูลค่าการนำเข้า 26,599,584 ดอลลาร์สหรัฐฯ ปริมาณลดลงร้อยละ 20 แต่มูลค่าลดลงร้อยละ 8 โดยประเทศหลักที่จีนนำเข้าผลไม้และปริมาณนำเข้ามีดังต่อไปนี้ 1) ไทย 136,594 ตัน 2) เวียดนาม 120,295 ตัน 3) ฟิลิปปินส์ 70,749 ตัน

ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงราคาขายส่งผลไม้ไทย ณ ตลาดชินฟาตี้ กรุงปักกิ่ง (ปี 2566)

ราคาขายส่งผลไม้ไทย ณ ตลาดชินฟาตี้ กรุงปักกิ่ง (หยวน/กิโลกรัม)						
ชนิด	วันที่ 10		วันที่ 20		วันที่ 31	
	ธ.ค.	ม.ค.	ธ.ค.	ม.ค.	ธ.ค.	ม.ค.
ทุเรียนหมอนทอง (ไทย)	71.8	-	71.8	69.2	69.2	-
ทุเรียนหมอนทอง (เวียดนาม)	57	-	57	57	57	-
มังคุด (อินโด)	31.8	-	-	44	46	-
ลำไย (ไทย)	14.5	-	12.5	12.5	12.5	-
ส้มโอ (ไทย)	21	-	21	21	21	-
น้อยหน่า (ไทย)	42	-	42	42	42	-
ขนุน (เวียดนาม)	11.5	-	11.5	-	-	-
มะพร้าว (ไทย) (ราคาต่อลูก)	10.5	-	7.1	7.1	7.1	-

แหล่งข้อมูลอ้างอิง เว็บไซต์ตลาดชินฟาตี้ ปักกิ่ง

ที่มาของข้อมูล : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากการสำรวจราคาผลไม้ของตลาดชินฟาตี้ ปักกิ่ง พบว่า ทุเรียนหมอนทองไทยมีราคาลดลงจากเดือนที่แล้ว ประมาณ 2.6 หยวน/กิโลกรัม ส่วนราคาทุเรียนเวียดนามค่อนข้างคงที่อยู่ที่ 57 หยวนต่อกิโลกรัม ลำไยไทยมีราคาลดลงจากช่วงต้นเดือนธันวาคมประมาณ 2 หยวน/กิโลกรัม มะพร้าวไทยมีราคาลดลง 3.4 หยวนต่อลูกเมื่อเทียบกับราคาของต้นเดือนธันวาคม ส่วนราคาน้อยหน่าและส้มโอก่อนข้างคงที่ สถานการณ์นำเข้าทุเรียนสดของจีน เดือนธันวาคม 2566 จีนนำเข้าทุเรียนผลสดจากสามประเทศ ได้แก่ ไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ โดยสถิติการนำเข้าเดือนธันวาคม 2566 ดังนี้ ทุเรียนไทยมีปริมาณการนำเข้า 13,477 ตัน ทุเรียนเวียดนามมีปริมาณการนำเข้า 13,386 ตัน และทุเรียนฟิลิปปินส์มีปริมาณการนำเข้า 25 ตัน ซึ่งในเดือนนี้สรุปได้ว่าทุเรียนไทยมีปริมาณการนำเข้ามากที่สุดและกลับขึ้นมาเป็นอันดับหนึ่งจากเมื่อสองเดือนที่แล้วมีปริมาณการนำเข้าน้อยกว่าทุเรียนเวียดนาม โดยในเดือนนี้มีปริมาณการนำเข้ามากกว่าทุเรียนเวียดนาม 91 ตัน

ที่มาของข้อมูล : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในปัจจุบันประเทศจีนเป็นประเทศหนึ่งที่ประเทศไทย ส่งผลไม้สดไปขายในปริมาณมาก และหลายชนิด ดังตัวอย่างตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 แสดง 5 อันดับ ผลไม้สดของไทย ที่ส่งออกไปยังประเทศจีน พ.ศ. 2566

5 อันดับ ผลไม้สดของไทย ที่ส่งออกไปยังประเทศจีน พ.ศ. 2566			
อันดับที่	ชนิดผลไม้	ปริมาณ/ ตัน	เปอร์เซ็นต์
1	ทุเรียน	928,976	40
2	มะพร้าวอ่อน	589,222	26
3	ลำไย	327,242	14
4	มังคุด	207,083	9
5	ส้มโอ	18,800	1

ข้อมูล : สถิติศุลกากรแห่งชาติจีน

ที่มา : กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

จากตารางที่ 1.2 จะเห็นได้ว่ามีผลไม้สดของไทยหลายชนิดด้วยกันที่ส่งออกไปยังประเทศจีน นำความหวังมาสู่เกษตรกรชาวสวนผลไม้มากทีเดียว ผลไม้ที่ติดอันดับการส่งออกไปยังประเทศจีน สูงสุดคือ ทุเรียน รองลงมา คือ มะพร้าวอ่อน ลำไย มังคุด และส้มโอ อันดับถัดมาตามลำดับ ประเทศจีนซื้อผลไม้ไทยที่มีบทบาทสำคัญ คือ การมาตั้ง “ล้ง” หรือ โรงคัดบรรจุผลไม้ กระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่มีสวนผลไม้ เช่น ทุเรียน มังคุด

1.3.2 ตลาดจำหน่ายต้นพันธุ์ไม้ผล

การขยายพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี เช่น ทุเรียน เงาะ มังคุด รวมทั้งไม้ผลชนิดอื่น ๆ นับว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจจะต้องฝึกทักษะให้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้สามารถนำความรู้มาขยายพันธุ์ไม้ผลและจำหน่ายเป็นการค้าได้ สามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ เพราะยังมีผู้ที่ต้องการซื้อพันธุ์ไม้ผลเหล่านี้ไปปลูกอีกมาก โดยเฉพาะต้นพันธุ์ทุเรียนพันธุ์ต่าง ๆ เช่น พันธุ์หมอนทอง ซึ่งเป็นพันธุ์ส่งออกที่สำคัญ นอกจากนี้ยังมีพันธุ์อื่น ๆ ที่ชาวสวนต้องการซื้อ เช่น พันธุ์สาริกา พันธุ์หนามดำ พันธุ์ชะนี พันธุ์ยาวลิ้นจี่ พันธุ์มุขังคิง พันธุ์พวงมะณี พันธุ์ทองดำตัว พันธุ์ก้านยาว เป็นต้น ส่วนเงาะก็มีพันธุ์เงาะโรงเรียนที่ขายดีซึ่งแหล่งจำหน่ายต้นพันธุ์ที่มีชื่อ คือ อำเภอนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี

โดยการทำเรือนเพาะชำเพื่อจำหน่ายไม้ผลพันธุ์ดีชนิดต่าง ๆ สามารถทำรายได้เป็นกอบเป็นกำและมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงได้ง่าย ๆ และในยุคปัจจุบันมีการจำหน่ายแบบออนไลน์ผ่านเพจเฟซบุ๊ก ผ่านไลน์ สามารถสั่งซื้อและจัดส่งทางไปรษณีย์ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งผู้ประกอบการบางรายสามารถทำรายได้หลักหมื่น หลักแสน และถึงหลักล้านบาทต่อเดือน

มีการจำหน่ายพันธุ์ไม้ผล รวมทั้งพันธุ์ไม้ประเภทอื่น ๆ ที่ขายได้ดี คือการขายตามงานเฉพาะกิจต่าง ๆ ที่ส่วนราชการจัดขึ้น เช่น งานเกษตรแฟร์ เป็นต้น ซึ่งมีลูกค้าหลายคนไปเที่ยวงานและต้องการหาซื้อพันธุ์ไม้ต่าง ๆ เพราะมีให้เลือกหลายชนิด



ก



ข

รูปที่ 1.16 ก ต้นพันธุ์ทุเรียนที่วางจำหน่ายในเรือนเพาะชำ และ ข ผู้ประกอบการจำหน่ายพันธุ์ไม้



รูปที่ 1.17 ต้นพันธุ์ไม้ผลอื่น ๆ เช่น มังคุด เงาะ ก็มีจำหน่ายเช่นกัน



1.4 สรุปท้ายบท

การผลิตไม้ผล มีความสำคัญที่เกษตรกรจะต้องตระหนักถึงความปลอดภัยเป็นหลัก โดยการผลิตตามหลักการและกระบวนการทางการเกษตรที่ดี (GAP) GAP ย่อมาจาก Good Agriculture Practices หมายถึง แนวทางในการทำการเกษตรเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดี และปลอดภัยตรงตามมาตรฐานที่กำหนด โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกร และผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด ได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การตลาดพืชไม้ผล มีทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ หลายประเทศที่ต้องการนำเข้าไม้ผลของไทย ผลไม้ไทยที่ติดอันดับการส่งออกสูงสุดคือ ลำไย โดยนับรวมลำไยอบแห้งด้วย รองลงมา คือ ทุเรียน (พันธุ์หมอนทอง) และมังคุด โดยประเทศที่เป็นคู่ค้ารายใหญ่ของไทยที่มีการสั่งซื้อมากที่สุดคือ จีน รองลงมา คือ ฮองกง อินโดนีเซีย เวียดนาม และญี่ปุ่น ตามลำดับ

การผลิตไม้ผล

Fruit Crops Productions

ไม้ผล มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ ผลผลิตไม้ผลสามารถจำหน่ายได้ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้ไม้ผลเป็นพืชที่อุดมไปด้วยคุณค่าทางอาหาร มีทั้งวิตามินและเกลือแร่ แร่ธาตุต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกายมนุษย์ ประเทศไทยอุดมไปด้วยไม้ผลหลากหลายชนิดที่ออกผลให้เรารับประทานได้ตลอดปี

หนังสือ **การผลิตไม้ผล** มีเนื้อหาครอบคลุม ความสำคัญและการตลาดไม้ผล มาตรฐานการผลิตไม้ผลตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) การจำแนกประเภทของไม้ผล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตไม้ผล การวางแผนการผลิต การขยายพันธุ์ การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การเพิ่มมูลค่าการผลิต การจัดจำหน่ายและทำบัญชี



ประวัติผู้เขียน

มณฑา ลิ้มปิยประพันธ์

ปัจจุบัน

อดีตอาจารย์ประจำแผนกวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษา

- ศศ.ม. (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- คอ.บ. (เทคโนโลยีการผลิตพืช) เกียรตินิยมอันดับ 2 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปวส. (พืชสวน) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ปวช. (เกษตรกรรม) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- ม.ศ. 5 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จ. นครศรีธรรมราช



หนังสือ	1 สี	จำนวน	220	หน้า
	2 สี	จำนวน		หน้า
	4 สี	จำนวน		หน้า
กระดาษ	ปอนด์			
ความหนา	กระดาษปก	230	แกรม	
	กระดาษเนื้อใน	70	แกรม	



www.se-ed.com



sbc.fans



SE-ED Publisher

พร้อมจำหน่ายในรูปแบบ

- | | |
|--|---|
| ☒ e-book (PDF) | ☐ audiobooks |
| ☐ e-book (EPUB) | ☐ audio CD / MP3 |
| ☒ ปกอ่อน ☐ LARGE PRINT (ตัวอักษรขนาดใหญ่) | |

ISBN 978-616-08-5344-1



9 786160 853441

91 บาท

คู่มือเรียน-สอน/อาชีวศึกษา-
ประเภทวิชาเกษตรกรรมและประมง
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์